

Nr 152.

Av herr **Arrhén**, om borttagande av omsättningsskatten på sill och fisk.

Vid riksdagen 1944 väcktes i bägge kamrarna motioner dels med förslag om (I: 133; II: 206) att riksdagen måtte besluta slopa omsättningsskatten på sill och fisk, som i färskt, fruset eller saltat tillstånd saluföres, dels om (I: 201; II: 296) att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att kött, fläsk och fisk samt salt sill och strömming överflyttas till de varugrupper, som äro befriade från allmän omsättningsskatt.

Bevillningsutskottet avstyrkte (bet. nr 24) bifall till dessa motioner under återopande dels av skattetekniska, dels av statsfinansiella skäl (12: 167; 13: 44 ff.). I motionerna liksom i debatten i andra kammaren underströks främst den sociala synpunkten men även den näringsekonomiska.

Vid fjolårets riksdag väcktes åter ett antal motioner (I: 174; II: 280 samt II: 408), vilka yrkade på utredning och förslag till omsättningsskattens borttagande för sill och fisk, som i färskt, fruset eller saltat tillstånd salufördes i riket.

Bevillningsutskottets majoritet återopade i huvudsak samma argument för ett avslagsyrkande som 1944. Inkomstminskningen, som för statsverket skulle uppstå, angavs nu approximativt till 10 milj. kr. (centrala omsättningsskattenämnden). Två reservanter inom utskottet hemställde dock denna gång om bifall till motionärernas förslag.

I motionerna I: 174 och II: 280 hade man starkt understrukit, att man knappast kunde tänka sig att på en gång slopa hela omsättningsskatten. Dess avveckling måste ske etappvis. Utskottets majoritet syntes genom sin talesman i debatten mera vara böjd för att lita till en framtid, då man »skall kunna på allvar taga upp frågan om vida längre gående åtgärder för omsättningsskattens avskaffande» (I: 18, 64). Majoriteten inom utskottet syntes vidare, att döma av ett inlägg i debatten, hoppas »att det otyg, som denna skatt (allmänna omsättningsskatten) är, skulle kunna slopas i ett hugg inom en inte allt för långt utdragen tid» (I: 18, 67). Likväl föreföll det också, som om denna tidpunkt först kunde anses nådd, då vi kunde se fram mot en bestämd ljusning i våra framtidsutsikter (I: 18, 70).

I årets statsverksproposition kan man icke se någon antydning om att man inom finansdepartementet anser tidpunkten för ett slopande av den allmänna omsättningsskatten inne. Det förefaller även, som om, i trots av att fredstillstånd just nu råder i världen, denna stund av allmänna budgethän-

syn ter sig allt mera fjärran. Det vill därför synas, som om den ståndpunkten, vilken i fjol hävdades i motionerna I: 174 och II: 280 och vilken bl. a. innebar, att man måste tänka sig den allmänna omsättningsskattens slopande etappvis, vore den enda, som ägde praktiskt värde. Det återstår alltså intet annat än att inrikta sig på ett slopande av allmänna omsättningsskatten för färsk, frusen eller saltad fisk. Det förhållandet, att i fjol endast fem röster i andra kammaren skiljdes från ett för motionärerna positivt resultat, måste även sägas giva anledning till att återkomma i ärendet.

Jag finner ingen anledning att i övrigt upprepa den argumentering, som framfördes i fjolårets motioner på detta område. Den synes även i år, i trots av bevillningsutskottets invändningar, äga giltighet. Om man, vilket jag förmenar, måste acceptera tanken, att ett realistiskt betraktelsesätt ger för handen, att en nedskrivning eller ett slopande av den allmänna omsättningsskatten endast låter sig tänkas som ett resultat av så småningom gjorda undantag och korrigeringar av nu gällande bestämmelser på livsmedelsproduktionens område, måste fiskets produkter äga en förmånsställning med hänsyn till att redan nu de mera väsentliga produkterna inom jordbruksproduktionen (mjöl, gryn, vete, korn, råg, havre, potatis, mjölk, smör, margarin, gräddde och ägg) befriats från omsättningsskatt.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till borttagande fortast möjligt av omsättningsskatten på sill och fisk, som i färskt, fruset eller saltat tillstånd saluföres i riket, och att denna åtgärd bör ses som ett led i avvecklandet av den allmänna omsättningsskatten, vilken antogs av 1940 års riksdag.

Stockholm den 23 januari 1946.

Erik Arrhén.